

Vårbruk i stora delar av landet – höga kostnader och osäker omvärld utmanar lönsamheten

Efter att vårbruket avslutats i södra Sverige pågår arbetet nu i flera delar av landet. Vårbruket har generellt startat senare i år än under 2025, samtidigt som läget efter vintern varierar tydligt mellan olika regioner. I västra Sverige och i Mälardalen har vintern slagit hårt mot många höstsådda grödor. Samtidigt tyngs kalkylerna i hela landet av dyrare gödsel, drivmedel och andra insatsvaror.

I södra Sverige avslutades vårbruket i månadsskiftet april/maj. Det sätts fortfarande en del potatis, men även det arbetet väntas vara klart inom kort. Lantbrukarnas fokus ligger nu på att gödsla och hålla grödan frisk. Efter en lång period utan nederbörd kom till slut regnet, vilket stärker förutsättningarna att ta vara på den potential som finns. Höstsådden var stor inför vintern och grödorna har överlag övervintrat väl i södra Sverige.

I västra Sverige har vädret slagit hårdare. Där har sträng kyla, barmark och hård vind skadat framför allt höstvetet och höstraps. Kalla och blåsiga förhållanden i kombination med litet eller obefintligt snötäcke har inneburit att mycket av det tidigt höstsådda vetet inte överlevt vintern. Där fälten är alltför skadade behöver grödan ersättas med en vårsådd gröda, vilket innebär merkostnader och lägre avkastningspotential.

I östra Sverige har vintern inte slagit lika hårt som i västra delarna av landet, men höstvetet i delar av Sörmland har drabbats av vinterskador. Även på Gotland finns vinterskador, framför allt i höstsått durumvetet. Gödslingen av de höstsådda grödorna genomfördes före påsk och vårsådden är i princip klar eller i slutfasen.

I mellersta Sverige är bilden sammantaget blandad. Vinterskador förekommer i varierande grad. Vårbruket är i vissa områden i princip klart. Under senare tid har det regnat i flera områden, vilket är viktigt för hur grödorna kommer att utvecklas framåt.

I norra Sverige är utvecklingen fortsatt mer avvaktande. Där styrs vårbruket i hög grad av marktemperatur, upptorkning och lokala väderförhållanden. Skillnaderna väntas därför vara stora även den närmaste tiden, inte minst mellan kustnära områden och inlandet.

– Läget skiljer sig tydligt åt mellan olika delar av landet. I västra Sverige och i Mälardalen har vintern slagit hårdast mot grödorna. Längre norrut är utvecklingen mer avvaktande på grund av det nordliga klimatet, men med bättre väder finns förutsättningar för att arbetet ska ta fart på fler håll. Det har varit tacksamt med regnet som kom under gårdagen och i dag, men det råder fortfarande ett nederbördsunderskott i stora delar av landet, säger Johannes Åkerblom, växtodlingschef på Lantmännen.

Utmanande utgångsläge

Samtidigt går många lantbrukare in i skördesäsongen med ett tufft ekonomiskt utgångsläge. Gödsel och drivmedel är två av de viktigaste insatsvarorna i växtodlingen, och båda påverkas snabbt när omvärlden blir mer osäker.

– Många svenska lantbrukare har pressade kalkyler. När kostnaderna för gödsel, drivmedel och

andra insatsvaror stiger snabbare än intäkterna utmanas lönsamheten hos spannmålsodlare. Det påverkar inte bara den enskilda gården, utan i förlängningen också svensk livsmedelsproduktion och beredskap, säger Patrik Myrelid, strategichef på Lantmännen.

För mer information, kontakta gärna:

Lantmännens presstjänst

Tel: 010 556 88 00

E-post: press@lantmannen.com

Om Lantmännen

Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, bioenergi och livsmedel. Företaget ägs av 17 000 svenska lantbrukare, har fler än 10 000 anställda, verksamheter i ett tjugotal länder och omsätter 60 miljarder SEK på årsbasis. Med basen i spannmål förädlas åkermarkens resurser för ett livskraftigt lantbruk. Några av Lantmännens mest kända varumärken inom livsmedel är AXA, Kungsörnen, Scan, Korvbrödsbagarn, GoGreen, FINN CRISP och Bonjour. Företaget är grundat på kunskap och värderingar som har funnits i generationer hos ägarna. Genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar Lantmännen ansvar från jord till bord.

Läs gärna mer på www.lantmannen.se